

Reactie Stichting Vrije Horizon op kabinetsreactie onderzoeken Stichting Vrije Horizon

Minister Kamp heeft 15 november gereageerd op de door SVH op 14 september gepubliceerde onderzoeken - ECN, Ardo de Graaf Advies (ADG) en het bijbehorende white paper - over de kosten van IJmuiden ver ten opzichte van Hollandse Kust. Wij gaan hieronder in op zijn brief, en vervolgens op het rapport dat ECN in samenwerking met Decisio hem op 28 oktober hebben verstrekt.

Allereerst constateren wij tot onze verbazing dat de reactie van de minister in zijn antwoord niet ingaat op het validatierapport van DNV GL en het daaruit voortgekomen Addendum. In dit Addendum zijn alle validatie-inzichten verwerkt tot een transparante verschillenanalyse tussen IJmuiden Ver en Hollandse Kust. Verbaasd, omdat EZ meerdere keren om de DNV validatie en de daarbij behorende documenten heeft gevraagd en deze ook heeft ontvangen. Verbaasd ook omdat het Addendum praktisch alle (voor zover terechte) kritiek adresseert die de minister heeft op de rapportage van ADG. Wij zijn daarom erg benieuwd wat de minister te melden heeft over de inhoud van het addendum, en de onderbouwing van de daarin berekende kosten en opbrengsten. Het is buitengewoon jammer, en schadelijk voor ons vertrouwen in de beleidsvorming, dat de minister opnieuw in deze kabinetsreactie laat zien dat hij niet geïnteresseerd is in een open en constructieve dialoog over de locatiekeuze. Ook niet met de “derden” die de belangen van de kustregio vertegenwoordigen.

Erg interessant is de Quick Scan '*IJmuiden Ver: Quick scan bathymetrie en morfo- en hydrodynamiek*¹' die de minister naar aanleiding van de rapportage van ADG door Deltares heeft laten opstellen. Kennelijk was deze informatie tijdens de locatie-selectie in 2014 bij EZ niet voorhanden. Wederom een bevestiging dat de locatiekeuze op onzorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden. Het belangrijkste inzicht uit de quick scan is dat IJmuiden Ver buiten het gebied van de Bruine Bank een aantal noord zuid gelegen zandbanken heeft, waardoor er in het gebied meer variatie is in de waterdiepte dan op Hollandse Kust. Deltares komt niet tot andere conclusies over de *gemiddelde* waterdiepte van IJmuiden Ver dan wij in de berekeningen van het Addendum hebben gehanteerd. Het is aannemelijk dat de grotere variatie in waterdiepte op IJmuiden Ver enigermate kosten verhogend werkt voor de fundering van windmolens. Hoeveel meer is nog maar de vraag. Ook voor Hollandse Kust zal iedere fundering maatwerk zijn. Verder kent het IJmuiden Ver veel minder belemmeringen dan Hollandse Kust waar het gaat om bestaande kabels en leidingen. SVH stelt zich op het standpunt dat de conclusie van DNV GL - dat de van Flow/TKI afgeleide meerkosten van € 200 mln voor funderingen op IJmuiden Ver - toereikend is.

Dan nu de nieuwe ECN berekeningen. Het eerste wat opvalt is dat deze, ondanks de overvloedige hoeveelheid cijfers, wederom uiterst onduidelijk zijn. In tegenstelling tot ons Addendum is niet te volgen hoe de gepresenteerde cijfers zijn berekend.

Dat ECN zijn bronnen wil beschermen begrijpen wij. Dat de berekeningen geheim blijven is niet acceptabel. Zeker nu hierop zo'n ver reikend besluit wordt gebaseerd. Gezien de ervaringen van SVH met ECN afgelopen zomer zijn wij erg benieuwd of ECN het eigen rekenmodel weer aan de praat heeft gekregen, of dat de cijfers langs andere weg tot stand zijn gekomen.

¹ <http://offshorewind.rvo.nl/file/view/45805702/quickscan-bathymetrie-morfo-en-hydrodynamiek-ijmuiden-ver-in-dutch>

Kortheidshalve beperken wij ons tot de drie opvallendste uitkomsten. Wij gaan in op de subsidieberekeningen, omdat die voor de locatiekeuze veel minder relevant zijn dan de MKBA berekeningen

1. Verheugend te zien dat ECN het nu wel met SVH eens is dat er op IJmuiden Ver 7 % meer elektriciteit wordt geproduceerd dan op HK. Hoe Decisio kan concluderen dat die extra productie slechts € 324 mln waard is ontgaat ons echter. Dat is absurd weinig, wanneer men bedenkt dat de totale productiewaarde van HK op € 12,2 mld wordt berekend. Kennelijk heeft Decisio de meerproductie van IJmuiden Ver op de (thans zeer lage) fossiele stroomprijs gewaardeerd. Dat is appels met peren vergelijken.
2. ECN berekent dat de kosten per MWh dramatisch dalen, mede dankzij een grote schaal-sprong (naar 8 MW turbines), ook op IJmuiden Ver. Het is daarbij dan moeilijk te doorgronden dat de verschillen in investeringskosten tussen Hollandse Kust en IJmuiden Ver toch € 1,2 mld blijven. Wij hebben in ons - door DNV GL gevalideerde - Addendum € 0,65 mld berekend, met specificatie. Wat stelt ECN daar concreet en onderbouwd tegenover?
3. Uit de cijfers van het ECN rapport in opdracht van SVH van afgelopen zomer vielen extra onderhoudskosten voor IJmuiden Ver af te leiden van € 70 mln, met een contante waarde à 3%² van € 50 mln. In de tekst erbij meldde ECN, in afwijking van de eigen tabelwaarden, € 40 tot 200 mln. Hoe verklaart ECN dat dit nu€ 489 mln is? De bewering van ECN dat onderhoud dichtbij (HK) sterker in kosten is gedaald dan onderhoud verder weg (IJMV) kunnen wij moeilijk rijmen met de recente ontwikkelingen in de offshore-industrie. Voor de goede orde, wij erkennen de mogelijkheid dat onze berekeningen onjuistheden bevatten, en mede daarom rapporteren wij die op een toetsbare wijze. Laat de minister zo fair zijn dat hij de zorgen van de kustgemeenten over de helaas unieke landschapsaantasting van de kustregio serieus neemt, door op zijn minst een open discussie te voeren over de kosten en opbrengsten van verschillende windlocaties. Die openheid hebben wij voortdurend gemist, ook nu weer.

Voor het vertrouwen in de besluitvorming over dit voor de kustregio zo belangrijke dossier zijn openheid en echte dialoog essentieel. Wij herhalen onze noodkreet aan onze volksvertegenwoordiging: dwingt u de minister alstublieft alsnog tot een dialoog en tot goed onderbouwd besluit. Voor het toekomstig draagvlak van Wind op Zee lijkt ons dat essentieel.

² De officiële, door het kabinet vastgestelde MKBA discontovoet is 3%, geen 4,5%. Zie <http://www.mkba-informatie.nl/mkba-voor-gevorderden/richtlijnen/rapport-werkgroep-discontovoet-2015/> Fluctuaties in gebruik zijn in het kader van deze MKBA niet erg relevant: